

Straatbomen in acuut gevaar: 8 verenigingen stappen naar Grondwettelijk Hof

Heel wat bomen op het openbaar domein dreigen te verdwijnen. Dat heeft alles te maken met een geplande aanpassing van het Burgerlijk Wetboek. Bond Beter Leefmilieu, BOS+, Centrum Duurzaam Groen vzw, Natuurpunt, Vereniging voor Openbaar Groen, vzw Voetgangersbeweging/Infopunt Publieke Ruimte, vzw Trage Wegen en WWF stappen samen naar het Grondwettelijk Hof om de wetswijziging aan te vechten - en de straatbomen te redden.

Met de aanpassing zouden de regels van het Veldwetboek, die gelden tussen burenen, ook van toepassing worden op het openbaar domein. Dat wil zeggen dat bomen op minstens twee meter van de perceelsgrens zouden moeten staan, dat overhangende takken gesnoeid kunnen worden en dat doorgroeiende wortels doorgesneden zouden mogen worden.

Waarom de bomen kappen waar burgers naar snakken?

Die nabuur-regels zijn te begrijpen vanuit de bekommernis om burenruzies te voorkomen, maar op het openbare domein zijn ze onnodig, en onwenselijk. Per definitie staan straat- en laanbomen dicht bij de perceelsgrens met de omwonenden.

Naburen van een straatboom zouden, na een ingebrekestelling, het recht krijgen om op eigen initiatief overhangende takken te snoeien of doorgroeiende wortels door te snijden. Op die manier worden tienduizenden bomen in het publieke domein vogelvrij verklaard. En dat op een moment dat iedereen snakt naar meer groen in de buurt. Om nog te zwijgen van de verkoelende werking die bomen hebben in de stad tijdens hete zomers. Een volwassen boom heeft een natuurlijk koelvermogen van 20 tot 30 kW: het equivalent van vijf tot tien airco's.

De nieuwe regels brengen straatbomen in acuut gevaar. En dat op een moment dat iedereen snakt naar meer groen in de wijk.

Groen houdt de woonomgeving leefbaar

Bovendien wordt het door deze afstandsregels een stuk moeilijker om nog nieuwe bomen te planten op het publieke domein. Zo legt de wetswijziging ook een bom onder het groen van de toekomst.

Een coalitie van middenveldverenigingen (Bond Beter Leefmilieu, BOS+, Centrum Duurzaam Groen vzw, Natuurpunt, Vereniging voor Openbaar Groen, vzw Voetgangersbeweging/Infopunt Publieke Ruimte, vzw Trage Wegen en WWF) vraagt daarom aan het Grondwettelijk Hof om deze wetswijziging ongedaan te maken. Bomen op het openbaar domein moeten volgens de coalitie expliciet uitgezonderd

worden van de burenregels over plantafstand, overhangende takken en doorgroeiende wortels.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde trouwens in een arrest van 2017 al eens dat het redelijk is om een onderscheid te maken tussen bomen op privégrond en bomen op het openbaar domein. En dat net omwille van de maatschappelijke meerwaarde van straat- en laanbomen.

De nieuwe wetgeving zou pas in werking treden in september 2021. Tot zolang blijven de huidige regels van kracht en verandert er dus niets. De initiatiefnemers hopen alvast dat het Grondwettelijk Hof zich voor die datum uitspreekt over de procedure of dat de regeling alsnog wordt aangepast. **Voorts benadrukken ze dat het belangrijk is dat lokale besturen hun engagementen om het openbaar domein te vergroenen onverminderd verder zetten.**